

Motion till riksdagen 2005/06:So659

av **Olle Sandahl (kd)**

Smittspridning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av en systematisk genomgång och uppdatering av nationella smittskyddsrutiner.

Motivering

Några allvarliga incidenter med tbc-smitta inträffade under sensommaren 2005. På en förskola i Bromma drabbades många barn och i Veddige drabbades en pojke. Det har också funnits insjuknande inom kriminalvården. Dessa incidenter har av naturliga skäl skapat oro bland inte minst föräldrar som vardagligen lämnar sina barn i grupper tillsammans med andra barn.

Sveriges över 400 nya tuberkulosfall per år hör till de lägsta siffrorna i världen. Problemet får inte negligeras med hänvisning till att siffrorna är internationellt låga. De innebär ändå att fler än 400 personer får sina liv påtagligt förändrade, de flesta lyckligtvis under en begränsad period. Utsikterna för framtiden är inte helt ljusa, eftersom resistentastammar av tbc blir allt vanligare.

I USA måste föräldrar kunna visa intyg på att deras barn är vaccinerade mot en rad sjukdomar för att barnen ska få börja i en grupp eller klass. I Norge finns regler om obligatorisk test efter utlandsvistelse som varat längre än tre månader.

1976 togs den sista obligatoriska vaccinationen bort i Sverige, då mot smittkoppar. Idag ger Socialstyrelsen föreskrifter om vilka sjukdomar barn bör vaccinera sig emot. Alla vaccinationer är frivilliga.

Idag vaccineras de allra flesta barn mot difteri, stelkramp, kikhosta, polio, Haemophilus influenzae typ b där täckningen ligger över 98 procent. Även på vaccinationer mot mässling, påssjuka och röda hund är täckningen god, även om den ligger något lägre, knappt 95 procent. Trots den höga vaccinationsfrekvensen utgör de enstaka resterande ej vaccinerade procenten en potentiell risk för andra barn i nära omgivning. Anledningen till att vissa barn förblir

Fel! Okänt namn på

ovaccinerade är vanligen att föräldrar medvetet avstår från att vaccinera sina barn eller att nyinvandrade barn inte hunnit fullfölja något vaccinationsprogram.

Gunilla Källenius, professor vid Smittskyddsinstitutet menar att läget är så allvarligt att ”om vi hade tillgång till lämpliga vacciner borde allmän vaccination mot tbc återinföras i Sverige”.

De flesta som insjuknar i Sverige idag har fört med sig smittan från andra länder. Det är därför rimligt att i likhet med Norge överväga någon form av mer eller mindre obligatorisk hälsokontroll vid inresa från långvarig vistelse på platser med stor smittrisk.

Tuberkulossjukdomen är särskilt svår att hantera också mot bakgrund av att den är knuten till trångboddhet och andra sociala parametrar. Detta gör uppgiften svårare men får inte bli ett hinder för rationella insatser. En möjlighet att undvika smittspridning i förskola och skola kan vara att kräva ett vaccinationsbevis innan barnet placeras i grupper med andra barn. Även personal inom förskola och skola skulle på motsvarande sätt kunna avkrävas ett sådant bevis, åtminstone efter viss typ av utlandsvistelse. I fallet på förskolan i Bromma där åtta barn har smittats med tbc kom smittan just från en av lärarna. Att personal i riskyrken för infektionsöverföring avkrävs viss smittskyddande regim är ingen ny tanke. Den tillämpas sedan länge utan invändningar och med stor framgång inom livsmedelssektorn och hälso- och sjukvården.

Stockholm den 29 september 2005

Olle Sandahl (kd)